

Pilar 3 rapport

Offentliggjøring av informasjon i samsvar med offentliggjøringskravene i kapitalkravs regelverket (CRR/CRDIV-forskriften, kapitalkravs forordningen (CRR) del 8)

31. desember 2022

Erklæringer/uttalelser fra styret

Styrets erklæring

Styret holder seg orientert om bankens økonomiske stilling og risikosituasjon gjennom jevnlige rapporter og etablerte varslingsprosesser. Styret har fastsatt strategier, risikoappetitt, planer og retningslinjer for å identifisere, styre, overvåke, kontrollere og rapportere risikoer som banken er, eller kan bli utsatt for. Styret gjennomgår og godkjenner de ovennevnte dokumentene minst årlig. Styret vurderer at risikostyring i Selbu Sparebank er tilfredsstillende og er i samsvar med bankens profil og strategi.

Styrets uttalelse om bankens risikoprofil

Selbu Sparebank er en lokal bank med en sterk markedsposisjon i området Tydal - Trondheim. Banken er en viktig driver for både lokalsamfunn, kunder, ansatte og eiere. Banken tilbyr finansielle produkter og tjenester innenfor finansiering, sparing og forsikring mot både privat- og næringssegmentet. Banken inngår i LOKALBANK-alliansen, sammen med ni andre banker.

Styret i Selbu Sparebank har vedtatt en målsetning om at banken skal ha lav/moderat risiko i sin virksomhet. Det er videre fastsatt målsetninger for hvert vesentlig risikoområde. Styrefastsatte risikoappetitt og risikorammer implementeres gjennom intern risikostyring. Det er vedtatt egne retningslinjer for hvert vesentlig risikoområde, herunder kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko og likviditetsrisiko etc.

Risikorammer følges kontinuerlig gjennom etablert monitoring- og rapporteringsrammeverk. I de tilfeller der det vurderes at risikoen er større enn det som er akseptabelt, skal det settes i gang tiltak for å redusere risikoen.

Kapitalsituasjonen i banken følges kontinuerlig gjennom interne beregninger og rapporteringer. Styret har fokus på kapitalen er tilpasset mål, strategier, risikoprofil og regulatoriske krav. Dette gjøres gjennom en årlig prosess for evaluering av styring og kontroll, herunder kapitalbehovsvurderinger.

Banken er godt kapitalisert. Ved utgangen av 2022 var konsolidert ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og total kapitaldekning på hhv. 20,8, 22,7 og 24,4 prosent. Dette er hhv. 5,9, 6,3 og 6,0 prosentpoeng høyere enn de regulatoriske minimumskravene til kapitaldekning ved utgangen av 2022. Dette er videre 2,0, 2,4 og 1,9 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål til kapitaldekning ved utgangen av 2022. Uvektet kjernekapitalandel var 10,5 prosent ved utgangen av 2022. Dette er 7,5 prosentpoeng over minimumskravet til uvektet kjernekapitalandel på 3 prosent og 5 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål for uvektet kjernekapitalandel.

Kredittrisiko: Kredittrisiko er det største risikoområdet i banken. Banken har en moderat risikoprofil for kredittrisiko. Det er fastsatt risikorammer for geografisk eksponering, vekstmål og risikonivå, samt konsentrasjon for enkelte bransjer og engasjementstørrelser. Boliglån utgjør hoveddelen av bankens utlånsportefølje. Bankens kreditteksponeringer vurderes å ha lav risiko. Lav risiko er dokumentert ved lave historiske tapsnivåer. Gjennomsnittlige tap ligger på 0,1 % av bankens totale portefølje de siste 3 årene. I 2022 var tapsnivået på 0,04 % av total utlånsportefølje. Resultatene fra stresstester som gjennomføres som en del av kapitalbehovsvurderinger, viser også at bankens portefølje har lav kredittrisiko.

Operasjonell risiko: Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens overordnede retningslinjer for styring av risiko og retningslinjer for operasjonell risiko. Styre har vedtatt at overordnet risikotoleranse for operasjonell risiko er lav. Med operasjonell risiko menes risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette omfatter juridisk risiko, compliance risiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko. Banken har ingen tapsføringer knyttet til operasjonell risiko i 2022.

Markedsrisiko: Styring av markedsrisikoen tar utgangspunkt i bankens retningslinjer for markedsrisiko som er underordnet bankens policy for virksomhets- og risikostyring. Styret har fastsatt at overordnet risikotoleranse for markedsrisiko skal være lav. Eksponeringer mot markedsrisiko er ikke en del av bankens kjernevirksomhet. Bankens har begrenset eksponering mot markedsrisiko gjennom svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Banken har ikke hatt noen realiserte tap knyttet til markedsrisiko i 2022.

Likviditetsrisiko: Banken styrer likviditetsrisiko i samsvar med retningslinjene for likviditetsrisiko. Styret har fastsatt rammer for LCR (Liquidity Coverage ratio) and NSFR (Net Stable Funding Ratio), samt rammer for innskuddsdekning. Styret har vedtatt at risikotoleranse for likviditetsrisikoen skal være lav. For å sørge for at likviditetsrisiko holdes på et lavt nivå skal utlån hovedsakelig finansieres ved kundeinnskudd, boligkredittfinansiering, samt langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet.

Ved utgangen av 2022 var innskuddsdekning målt i forhold til utlån 83,37 prosent. LCR var på 195 prosent og NSFR på 136 prosent, noe som ligger over regulatoriske krav på hhv. 100 og 100 prosent.

Konserninterne transaksjoner og transaksjoner med tilknyttede parter:

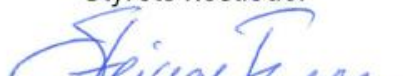
Banken utarbeider ikke konsernregnskap og har ingen transaksjoner.

Tor Øystein Mebust
Styret Leder

Odd Guldbrandsen
Styrets nestleder

Astrid Jensen
Ansattevalgt

Anne Haave

Steinar Furan

Maren Elverum Alseth

Nøkkeltall

Rentabilitet	2022	2021
Kostnader i % av inntekter	54,79	70,88
Kostnader i % av inntekter justert for VP	64,85	74,21
Driftsresultat før tap i % av GFK	1,24	0,69
Resultat i % av GFK	1,04	0,60
Totalresultat i % av GFK	1,18	0,78
Rentenetto i % av GFK	2,00	1,72
EK-avkastning i % (etter skatt) av resultat av ordinær drift	7,96	5,25
EK-avkastning i % av totalresultat	9,00	6,30
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning i %	22,77	20,48
Kjernekapitaldekning i %	24,67	22,45
Kapitaldekning i %	26,20	24,03
Leverage ratio i %	12,64	11,78
Konsolidering samarbeidende gruppe		
Ren kjernekapitaldekning i %	20,84	19,53
Kjernekapitaldekning i %	22,72	21,39
Kapitaldekning i %	24,42	23,04
Innskudd og utlån		
Innskuddsdekning i %	83,37	85,33
Lån overført til Eika boligkreditt i MNOK	881	1 090
Lån overført til Verd Boligkreditt i MNOK	326	
Andel lån overført til EBK – kun PM i %	29	27,87
Andel BM tot. engasjement (inkl. EBK)	22,10	22,63
Likviditet		
LCR i %	195	138
NSFR i %	136	141
Bemanning		
Antall årsverk	36,6	38,6

Attestasjon

Denne pilar 3-rapporten inneholder informasjon som kreves etter gjeldende krav for offentliggjøring i kapitalkravs regelverket. Rapporten er utarbeidet i samsvar med bankens retningslinjer for offentliggjøring av finansiell informasjon, samt i samsvar med interne prosesser, systemer og kontroller.

Espen Eriksen
Adm.banksjef

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning.....	7
1.1	Formål.....	7
1.2	Konsolidering.....	7
1.3	Proporsjonalitetsprinsippet.....	7
2.	Proessen for utarbeidelse av rapporten.....	8
3.	Ikke-vesentlig, fortrolig og konfidensiell informasjon.....	8
4.	Frekvens og publisering.....	9
5.	Risikostyring	9
5.1	Helhetlig risikostyring.....	9
5.2	Retningslinjer for ICAAP-proessen.....	9
5.3	Risikotoleranse	10
5.4	Bruk av ICAAP i banken	11
5.5	Beredskapsplan og gjenopprettingsplan.....	12
5.6	Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen.....	12
5.7	Omtale av de ulike risikotypene	13
5.8	Stresstestrammeverk	16
6.	Kapital- og likviditetssituasjon.....	17
6.1	Ansvarlig kapital, kapitalkrav og beregningsgrunnlag.....	17
6.2	Nøkkeltall.....	18
6.3	Misligholdte og tapsutsatte lån og engasjementer med forbearance - merking.....	19
7.	Godtgjørelsesordninger.....	20
7.1	Retningslinjer for godtgjørelsesordninger.....	20
7.2	Kvantitative opplysninger om godtgjørelser	22

1. Innledning

1.1 Formål

Denne rapporten gir informasjon om risikostyring, kapital- og likviditetssituasjon, samt informasjon om godtgjørelsesordninger i Selbu Sparebank. Rapporten er utarbeidet i tråd med gjeldende offentliggjøringskrav i kapitalkravsforordningen (CRR) med tilhørende tekniske standarder (RTSer) som er inkorporert i CRR/CRD IV-forskriften, samt veiledninger fra den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) på området.

Informasjonen er gitt på morbank nivå og er basert på data per 31. desember 2022. Hvis det på enkelte områder benyttes et annet tidspunkt, presiseres dette særskilt. Alle tall er oppgitt i **[MNOK/tusen NOK]** med mindre annet fremgår.

1.2 Konsolidering

Selbu Sparebank har ikke utarbeidet konsernregnskap. Banken har fra 1.kvartal 2022 ett datterselskap. Utgangspunktet etter IFRS 10 er at alle datterselskap skal konsolideres. Investering i datterselskap som alene eller sammen med andre vurderes som uvesentlig, kan unnlates konsolidering. Banken vurderer eierskapet i datterselskapet som uvesentlig for gruppens finansielle stilling, inntjening og kontantstrømmer, og dermed ikke vil påvirke de primære regnskapsbrukernes behov, herunder beslutninger på bakgrunn av finansiell informasjon. Banken vurderer kriteriene for unnlatelse av konsolidering på hvert rapporteringstidspunkt.

Oversikt over datterselskaper

Selskapets navn	Antall aksjer	Bokført Verdi	Eierandel	Del av stemmer	Forretningskontor	Type Virksomhet
Selbu Sparebankbygg AS	482	264	100,00 %	100,00 %	Selbu	Eiendom

1.3 Proporsjonalitetsprinsippet

Selbu Sparebank oppfyller kravene for å bli definert som «en liten og ikke-kompleks» bank etter CRR artikkel 4(1)(145). Disse kravene er følgende:

- Forvaltningskapital er mindre/lik 5 mrd euro
- Ikke krav om eller forenklet krav til gjenopprettingsplaner/krisehåndtering
- Handelsportefølje er mindre/lik 5 prosent av forvaltningskapitalen og er mindre/lik 50 millioner euro

- Verdien av derivater i handelsporteføljen er mindre/lik enn 2 prosent av balanseførte og ikke-balanseførte poster, samt at total derivatportefølje er mindre/ lik 5 prosent
- Mer enn 75 prosent av eiendeler og forpliktelser er med motparter innenfor EU/EØS
- Banken bruker ikke interne modeller for å beregne kapitalkrav
- Banken har ikke kommunisert til tilsynsmyndighetene om at banken har innvendinger mot å bli kvalifisert som små, ikke-kompleks bank.
- Banken har ikke fått beskjed fra Finanstilsynet om at banken ikke blir definert som en «liten og ikke-kompleks» bank.

Selbu Sparebank har ikke noen verdipapirer som er notert på et regulert marked.

Informasjonen i denne rapporten bygger på offentliggjøringskravene (CRR artikkel 433b) for «mindre og ikke-komplekse» foretak som ikke har noterte verdipapirer på et regulert marked.

2. Prosessen for utarbeidelse av rapporten

Pilar 3-rapporten er utarbeidet i tråd med bankens retningslinjer for offentliggjøring av finansiell informasjon. Retningslinjene godkjennes av styret.

Hovedelementer/prinsipper i retningslinjene er følgende:

- Pilar 3-rapporten utarbeides i samsvar med regulatoriske krav for offentliggjøring
- Interne prosesser, systemer og kontroller sørger for informasjonen i pilar 3-rapporten er korrekt.
- Informasjon i pilar 3-rapporten gir tilstrekkelig informasjon til markedsaktører og tredje parter om bankens risikoprofil.
- Pilar 3-rapporten går gjennom samme verifiseringskontroller som styrets årsberetning.

Denne rapporten ble utarbeidet av administrasjonen, og godkjent av styret den 09.03.2023.

3. Ikke-vesentlig, fortrolig og konfidensiell informasjon

Etter CRR artikkel 432 kan banken unnlate å offentliggjøre informasjon som enten er ikke-vesentlig, fortrolig eller konfidensiell. Banken har vurdert, basert på kriterier gitt i EBAs retningslinjer EBA/GL/2014/14 (*Guidelines on materiality, proprietary and confidentiality and on disclosure frequency under Articles 432(1), 432(2) and 433 of*

Regulation (EU) No 575/2013), hvorvidt det foreligger en slik informasjon etter offentliggjøringskravene. Banken har kommet til konklusjon at informasjonen som banken må offentliggjøre i pilar 3-rapporten etter offentliggjøringskravene, ikke faller under unntakene gitt i artikkel 432 i CRR.

Banken benytter seg ikke av unntaket for offentliggjøring av informasjon i denne rapporten.

4. Frekvens og publisering

Denne rapporten publiseres årlig sammen med publisering av årsrapporten. Rapporten er tilgjengelig på bankens nettsider www.selbusparebank.no

5. Risikostyring

5.1 Helhetlig risikostyring

Risiko- og kapitalstyring skal støtte opp bankens strategiske utvikling og mål, samt sørge for finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsdrift. Styret fastsetter bankens risiko- og kapitaltoleranse og konkretiserer dette gjennom mål og rammer.

Bankens visjon:

Med hjerte for kundene og blick for framtida, har vi bransjens mest fornøyde kunder og er den største lokalbanken i regionen.

Bankens kjerneverdier:

Ekte som i folkelig, nær og pålitelig. Selbu Sparebank er på vei fremover, men vi husker alltid hvor vi kommer fra. Selbu Sparebank er til å stole på.

Tilgjengelig som i til stede, nær og fleksibel. Selbu Sparebank er der kundene er, og vi er alltid der for kundene våre.

Fremoverlent som i engasjert, nysgjerrig og imøtekommende.

5.2 Retningslinjer for ICAAP-prosessen

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være fremoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den

løpende driften kan også betraktes som et førstelinjeforsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, med skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Bankens har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

5.3 Risikotoleranse

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

I fastsettingen av bankens kapitalmål inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at kapitalmålet alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov. Styret har behandlet ICAAP med endelig vedtak høsten 2022. Bankens administrasjon har forberedt dokumentet, og styret har gjennom diskusjoner i styremøtene konkludert på bankens kapitalbehov med nødvendige tiltak. Risiko- og revisjonsutvalget har forberedt behandlingen i styret.

Banken benytter maler utarbeidet av Lokalbank som utgangspunkt for bankens risikostyring, herunder utarbeidelse av både grunnlaget for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP-rapporten.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Likviditets- og finansieringsrisiko
- Markedsrisiko
- Eiendomsrisiko
- Operasjonell risiko og IT-risiko
- Konsentrasjonsrisiko

- Andre mulige risikoer
- Risiko knyttet til uforsvarlig gjeldsoppbygging (lav uvektet kjernekapitalandel)

Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoer gjøres ved hjelp av ulike metoder, herunder bruk av stresstester i form av følsomhetsanalyser. I slike følsomhetsanalyser fokuseres det på betydningen av endringer i én enkelt variabel. I tillegg gjennomfører banken stresstesting i form av scenarioanalyse som er ment å vise betydningen for banken samlet sett av samtidige endringer i flere relevante faktorer. Bankene gjennomfører også egne stresstester av likviditetsrisiko. Bankens kjernevirksomhet er innskudds- og utlånsvirksomhet, samt betalingsformidling.

Dette betyr at banken ikke skal ta annen vesentlig risiko enn kreditt- og likviditetsrisiko.

Den aksepterte risikoprofilen for banken kommer til uttrykk i risikotoleransen på de ulike risikotypene:

Risikotype	Risikotoleranse	Kommentarer
Kredittrisiko	<i>Moderat</i>	<i>Banken skal ha moderat kredittvekst i egen balanse</i>
Likviditetsrisiko	<i>Lav</i>	<i>Banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert</i>
Markedsrisiko	<i>Lav</i>	<i>Banken skal ikke aktivt ta posisjoner og kun ha markedsrisiko som følge av bankens inn- og utlånsaktivitet og bankens behov for likviditetsforvaltning i rentebærende papirer.</i>
Operasjonell risiko	<i>Lav</i>	<i>Banken skal innrette virksomheten slik at den i størst mulig grad unngår store tap knyttet til operasjonelle hendelser.</i>
Øvrige risikoforhold	<i>Lav</i>	

5.4 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum en gang pr år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosessen.

Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt fra styret til banksjef i policydokumenter/retningslinjer for risikoområdene har betydning for kapitalbehovsvurderingene i dette dokumentet, samtidig som kapitalbehovsvurderingene legger føringer for strategier og risikopolicyer.

Alle prosessansvarlige/ledere i banken er involvert ved utarbeidelse av ICAAP. Disse involveres i utarbeidelse av risikoanalyse og vurdering av bankens internkontroll

5.5 Beredskapsplan og gjenopprettingsplan

Beredskapsplan skal gjøre banken i best mulig stand til å håndtere fare for kriser. I dette ligger både det å frigjøre nødvendig kapital, redusere risikovektet balanse, fremskaffe ny likviditet og det å redusere likviditetsbehovet. Beredskapsplan identifisere hvilke hendelser som kan føre til at man må ta i bruk beredskapsplanen samt beskriver prosedyrer og oversikt over mulige tiltak ved en fare for krise.

Bankens styre og ledelse skal ha inngående kjennskap til beredskapsplan og gjenopprettelsesplan. Styret skal årlig vurdere om planen fortsatt er relevant. Planen må oppdateres ved vesentlige endringer i virksomheten, og minimum hvert 3. år.

Planen inneholder en beskrivelse av hvilke indikatorer banken følger opp for tidlig å kunne identifisere en mulig negativ utvikling som kan svekke bankens finansielle stilling. Ved brudd på fastsatte nivå for de ulike indikatorene, skal bankens beredskapsgruppe vurdere situasjonen, og om det er nødvendig å igangsette tiltak. Planen beskriver videre tiltak som banken vurderer som aktuelle. Beredskapsplanen skal oppbevares elektronisk og i papirversjon hos beredskapsgruppens medlemmer.

Planen omhandler også indikatorer på IKT. Detaljer rundt behandling av krisesituasjon, er beskrevet i eget vedlegg for Krise- og Kontinuitetsplan IKT. Jfr IKT forskrift § 8, § 9 og § 11.

5.6 Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen

Styret har i policy for virksomhets- og risikostyring bl.a. gitt overordnede prinsipper for internkontroll og en beskrivelse av organiseringen av funksjoner samt satt krav til helhetlig risikostyring. Her nedfelles også styrets overordnede risikotoleranse, mens de konkrete rammene for kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko fastsettes i separate underliggende policydokumenter/retningslinjer.

Banken har en uavhengig risikostyrings- og compliancefunksjon med tilstrekkelig kompetanse, ressurser, tid og gjennomslagskraft.

Risikostyringsfunksjonen skal sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert, styrt, målt og rapportert av lederne for de ulike forretningsområdene.

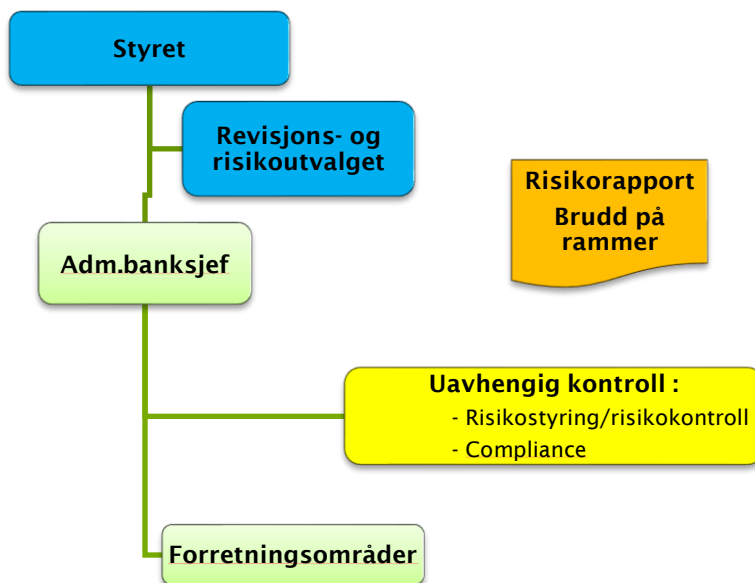
Compliancefunksjonen skal sikre at bankens forretningsområder etterlever lover, forskrifter og standarder, slik at banken ikke blir rammet av offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme. Bankens retningslinjer for risikostyrings- og

compliancefunksjonen beskriver funksjonens organisatoriske plassering, arbeidsoppgaver og krav til kompetanse.

Lederen av risikostyrings- og compliancefunksjonen kan ikke avsettes uten samtykke fra styret.

Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen rapporterer til adm.banksjef, og kan rapportere direkte til styret/revisjons- og risikoutvalget i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporten.

Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen kan illustreres som i figuren nedenfor.

5.7 Omtale av de ulike risikotypene

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap på grunn av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån. Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke trukne kreditter er forbundet med kredittrisiko. Motpartrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter innebærer også kredittrisiko. Bankens policy for kredittrisiko beskriver krav, rammer, organisering mv. på området kredittrisiko. Risikoen styres i tillegg gjennom rutiner og retningslinjer. Banken har etablert en fullmaktsstruktur ved innvilgelse av lån og kreditter, og har for større kredittsaker etablert en kredittkomite.

Likviditets- og finansieringsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittramme. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

God likviditetsstyring sikrer at banken er i stand til å dekke sine løpende forpliktelser, at den oppfyller alle lovkrav, og at dette gjøres til lavest mulig kostnad. Det er vedtatt en likviditetspolicy for banken, siste versjon ble vedtatt 2021. Ut i fra denne policyen utarbeides en periodisk risikorapport (kvartalsvis). Stresstest vedr. likviditet foretas årlig, siste test var pr. 3.03.2021. Likviditetssituasjonen anses tilfredsstillende for banken.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svinginger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Nedenfor følger en nærmere omtale av renterisiko, valutarisiko og kursrisiko. Bankens policy for markedsrisiko fastsetter flere typer rammer for tillatte instrumenter samt rammer for renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsrisikoområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være lav/moderat.

Renterisiko

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til bankens beholdning av verdipapirer. Renterisiko er resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser.

Bankens balanseposter i utenlandsk valuta utgjøres av kassebeholdningen. Denne er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Risiko for valutatap ansees å være uvesentlig. I tillegg har banken driftsavtale i danske kroner med den danske datasentralen SDC. Avtalen har en rammeverdi på nesten 5 millioner danske kroner.

Kursrisiko

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, egenkapitalbevis og aksje-/rentefond, som gjerne deles inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler.

Selbu Sparebank har ingen handelsportefølje. Det handles heller ikke i enkeltaksjer. Fra tid til annen, avhengig av likviditetssituasjonen i banken, kan det inngå rente-/pengemarkedsfond i aksjeporteføljen. Disse vurderes i tilfelle etter laveste verdis prinsipp, dvs til det laveste av historisk kostpris og virkelig verdi. Pr. 31.12 består bankens aksjeportefølje hovedsakelig av aksjer er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat.

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelig feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende drift av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer med videre som sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger,

samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner. Overvåking skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer og kontroll av krav.

Banken bruker deler av internkontrollbekreftelsen for å identifisere og vurdere risikoer for at banken ikke når sine mål. Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser.

Omdømmerisiko

Banken bruker deler av internkontrollbekreftelsen for å identifisere og vurdere risikoer for at banken ikke når sine mål. Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser.

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Bankvirksomhet er avhengig av tillit, både i markedet og i forhold til regulatoriske myndigheter. Hendelser som er negative for bankens omdømme kan skade likviditet og forretningsmuligheter.

Eiendomsprisisiko

Eiendomsprisisiko er risiko for uventet verdifall på bankens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomsprisisiko i forbindelse med utlån til, eller utlån med sikkerhet i, eiendomssektoren dekkes under kredittrisiko. Bankens eiendomsprisisiko vurderes som begrenset.

Forretningsmessig risiko

Forretningsmessig risiko er risikoen for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og/eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeadfærd og endret konkurransesituasjon. Styrets vurderer risikoen årlig, og forutsetter at banken kan dekke inn denne typen endringer i rammebetingelser gjennom ordinære endringer i driften.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til strategiske valg som vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Dette aktualiserer behovet for å se fremover og sikre seg nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte aktiviteter.

Nødvendige strategiske endringer på grunn av endrede rammebetingelser, herunder strengere myndighetsregulering (f.eks Finanstilsynet og Datatilsynet), overvåkes gjennom strategiprosessen og følges nøye opp av banken.

Systemrisiko

Systemrisiko kan oppstå som følge av at det oppstår problemer hos andre banker, som igjen kan smitte over på Selbu Sparebank.

F.eks kan det bli vanskelig å skaffe ny funding på normale vilkår eller DNB kan bli ute av stand til å utføre sine oppgaver som oppgjørsbank. Selbu Sparebank forsøker, etter beste evne, å redusere systemrisikoen så sant det er mulig. Angående funding benytter banken bevisst flere ulike meglermiljø ved innhenting

av ny funding. Det er også inngått beredskapsavtale med Norges Bank som alternativ oppgjørsbank i tilfelle problemer hos DNB:

ESG risiko

ESG handler om bærekraftighet - både når det kommer til miljø, sosiale forhold og hvordan selskap styres. Med ESG kan du bidra til en bedre verden, redusere risiko og gjøre gode, langsiktige investeringer. Selbu Sparebank har etablert ett utvalg som jobber med ESG risiko i banken.

Risikorammer:

Innskudd / utlån	Q4/22	Minimumsmål
Innskuddsdekning (ekskl. EBK)	83 %	75 %
Likviditetsindikatorer	Q4/22	Ramme
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	195 %	110 %
NSFR	136 %	110 %

5.8 Stresstestrammeverk

Likviditetsprognose og stresstest:

Denne stresstesten gjennomføres minst årlig, men tettere ved behov. Det testes da på utvikling i likviditet i en business av usual, bankspesifikk likviditetskrise og likviditetskrise i markedet.

Stresstest i forbindelse med ICAAP:

Som et ledd i kapitalvurderingen foretar banken en analyse av et kraftig økonomisk tilbakeslag, og hvilken effekt dette vil ha på konsolidert kapitaldekning. Bankens vurdering er at det ikke er usannsynlig at dette tilbakeslaget vil kunne oppstå, uten at denne sannsynligheten er nærmere kvantifisert.

Følgende forutsetninger/stressparametere ligger til grunn for bankens stresstest:

- Tap på PM-engasjement i egen balanse og i boligkredittselskapene: 0,60 % per år i 3 år.
- Tap på BM-porteføljen: 4,0 % per år i 3 år.
- Tap på obligasjonsportefølje: 5 % i år 1
- Tap på aksjer og ansvarlige lån: hhv. 40 % og 30 % i år 1

6. Kapital- og likviditetssituasjon

6.1 Ansvarlig kapital, kapitalkrav og beregningsgrunnlag

Banken bruker standardmetoden ved beregning av kapitalkravet for kredittrisiko. Beregninger for operasjonell risiko er basert på basismetoden og beregninger knyttet til markedsrisiko baseres på standardmetoden. Engasjementsbeløpet for derivater beregnes etter standardisert metode. CVA-tillegget beregnes etter standardmetoden.

Tall i tusen kroner	Konsolidert Kapitaldekning inkl. Andel samarb. gruppe			
	2022	2021	2022	2021
Sparebankenes fond	651 971	533 592	651 971	533 592
Aksjepremie	152	152	60 380	79 943
Utjevningsfond	5 823	1 084	5 823	1 084
Annen egenkapital	5 990	79 483	7 597	80 195
Egenkapitalbevis / innbetalte kapitalinstrumenter	39 750	39 750	91 857	147 720
Gavefond	9 316	8 015	9 316	8 015
Justert inntjening	-	-	115 887	185 887
Sum egenkapital	713 002	662 076	711 057	664 662
Fradrag for overfinansiering pensjonsforpliktelse	- 4 773	- 4 685	- 4 773	- 4 685
Fradrag for andre immaterielle eiendeler	-	-	309	543
Fradrag for kapitalelementer	- 11 390	- 6 847	- 11 390	- 6 982
Fradrag forsvarlig verdsettelse	- 763	- 677	- 1 066	- 953
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	- 97 120	- 130 515	-	- 4 196
Ren kjernekapital	598 956	519 352	693 519	647 303
Fondsobligasjoner	50 000	50 000	62 555	61 553
Fradrag i kjernekapital	-	-	-	-
Sum kjernekapital	648 956	569 352	756 074	708 856
Tilleggskapital – ansvarlig lån	40 196	40 169	56 653	54 827
Netto ansvarlig kapital	689 152	609 521	812 727	763 683
Eksponeringskategori (vektet verdi)				
Stater				31
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	33 480	31 246	52 351	49 621
Offentlig eide foretak			2	2
Institusjoner	45 863	55 079	63 303	85 182
Foretak	207 317	214 033	248 668	264 712
Massemarked			40 838	63 315
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1 701 936	1 538 460	2 260 979	2 026 861
Forfalte engasjementer	41 546	130 571	42 413	132 664
Høyrisiko-engasjementer	133 941	130 245	133 941	130 245
Obligasjoner med fortrinnsrett	19 314	19 369	32 446	31 184
Andeler i verdipapirfond			30	1 454
Egenkapitalposisjoner	72 358	88 066	46 665	115 399
Øvrige engasjement	138 428	97 685	139 782	160 057
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	2 394 183	2 304 754	3 061 418	3 060 727
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	236 487	231 258	266 325	254 006
Sum beregningsgrunnlag	2 630 670	2 536 012	3 327 743	3 314 733
Kapitaldekning i %	26,20 %	24,03 %	24,42 %	23,04 %
Kjernekapitaldekning	24,67 %	22,45 %	22,72 %	21,39 %
Ren kjernekapitaldekning i %	22,77 %	20,48 %	20,84 %	19,53 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	12,64 %	11,78 %	10,48 %	10,19 %

Totalt beregningsgrunnlag har økt fra 2.536.0142 til 2.630.670 perioden 31. desember 2021 – 31. desember 2022. Hovedgrunner til økningen er økt utlån både på BM og PM. Salg av aksjene i Eika Gruppen AS reduserte beregningsgrunnlaget.

6.2 Nøkkeltall

Tabellen under gir en oversikt over bankens nøkkeltall knyttet til kapital- og likviditetssituasjon:

Soliditet	2022	2021
Ren kjernekapitaldekning i %	22,77	20,48
Kjernekapitaldekning i %	24,67	22,45
Kapitaldekning i %	26,20	24,03
Leverage ratio i %	12,64	11,78
Konsolidering samarbeidende gruppe		
Ren kjernekapitaldekning i %	20,84	19,53
Kjernekapitaldekning i %	22,72	21,39
Kapitaldekning i %	24,42	23,04
Innskudd og utlån		
Innskuddsdekning i %	83,37	85,33
Lån overført til Eika boligkreditt i MNOK	881	1 090
Lån overført til Verd Boligkreditt i MNOK	326	
Andel lån overført til EBK – kun PM i %	29	27,87
Andel BM tot. engasjement (inkl. EBK)	22,10	22,63
Likviditet		
LCR i %	195	138
NSFR i %	136	141

Ren kjernekapitaldekning har økt med 2,3 prosentpoeng fra 20,5% til 22,8% i perioden 31. desember 2021 – 31. desember 2022. Hovedgrunnen til økningen er godt resultat inkl. salg av bankens bygg i Trondheim. Leverage ratio har økt med 0,8 prosentpoeng fra 11,8% til 12,6 i perioden 31. desember 2022 – 31. desember 2022.

6.3. Misligholdte og tapsutsatte lån (problemlån)

Kredittforringende lån

2022

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjementen
Personmarkedet	18 392	1 053	17 339
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	5 830	1 500	4 330
Varehandel	1 684	134	1 550
Eiendomsdrift og tjenesteyting	18 464	5 815	12 649
Annen næring	1 300	1 298	2
Sum	45 670	9 800	35 870

Kredittforringende lån	2022	2021
Brutto lån med betalingsmislighold - personmarkedet	1 015	2 009
Brutto lån med betalingsmislighold - bedriftsmarkedet	5 830	11 167
Nedskrivning steg 3	2 116	2 680
Netto misligholdte lån	4 729	10 496
Brutto lån UTP - personmarkedet	17 377	18 848
Brutto lån UTP - bedriftsmarkedet	26 835	65 744
Nedskrivning steg 3	7 540	6 975
Netto kredittforringende ikke misligholdte lån	36 672	77 617
Netto misligholdt og kredittforringede engasjement	41 401	88 113

Kredittforringende lån fordelt etter sikkerheter	2022		2021	
Tall i tusen kroner	Beløp	%	Beløp	%
Utlån med pant i bolig	34 050	75 %	67 062	69 %
Utlån med pant i annen sikkerhet	11 146	24 %	28 509	29 %
Utlån uten sikkerhet	474	1 %	2 197	2 %
Sum kredittforringende utlån	45 670		97 768	

Forfalte og tapsutsatte lån

	Ikke forfalte lån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte lån	Kredittforringende lån	Sikkerhet for forfalte lån	Sikkerhet for kredittforringende lån
2022										
Privatmarkedet	2 691 840	123 225	2 599	2 303	0	495	128 622	18 349	220 848	39 387
Bedriftsmarkedet	1 032 990	25 988		2 773	2	0	28 763	50 956	16 305	72 840
Totalt	3 724 830	149 213	2 599	5 076	2	495	157 385	69 305	237 153	112 227
2021										
Privatmarkedet	2 789 049	9 632	13 385	4 861	110	3 426	31 413	20 857	29 799	18 772
Bedriftsmarkedet	1 007 833	18 064	30 029	5 827	0	0	53 922	76 911	49 907	66 307
Totalt	3 796 882	27 696	43 414	10 688	110	3 426	85 335	97 768	79 706	85 079

Kredittrisiko og eksponering på utlån

2022

Tall i tusen kroner	Brutto utlån	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Personmarked	3 008 233	-319	-2 065	-1 051	177 313	260	-19	-4		3 182 348
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	320 179	-444	-541	-1 500	18 929		-19	-16		336 588
Industri	45 774	-54	-36		8 253	9 111	-27	-1		63 020
Bygg, anlegg	68 298	-46	-393		35 826	17 762	-402	-25	-250	120 770
Varehandel	24 633	-17	-34	-134	3 952	3 884	-2	-2	-74	32 206
Transport og lagring	62					171				233
Eiendomsdrift og tjenesteyting	638 029	-844	-2 481	-5 816	30 142	10 446	-25	-12		669 439
Annen næring	88 362	-18	-303	-1 299	4 171	5 405	-4		-953	95 361
Sum	4 193 570	-1 742	-5 853	-9 800	278 586	47 039	-498	-60	-1 277	4 499 965

7. Godtgjørelsesordninger

7.1 Retningslinjer for godtgjørelsesordninger

I Selbu Sparebank er det hele styret som er godtgjørelsesutvalg.

Etter Finansforetaksforskriftens §§ 15-1 til 15-7 skal banken ha en godtgjørelsesordning som skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med bankens risiko, motvirke for høy risikotaking, og bidra til å unngå interessekonflikter.

Bankens godtgjørelsesordning skal gjelde for alle ansatte. Videre skal retningslinjene for godtgjørelse være godt kjent for alle ansatte. Det skal etableres særskilte regler for godtgjørelse for ledende ansatte, for tillitsvalgte, for ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for bankens risikoeksponering, og for ansatte med kontrolloppgaver.

Bankens godtgjørelsesordning skal

- ☐ bidra til at banken beholder relevant kompetanse og tiltrekker seg nødvendig kompetanse sine overordnede mål
- ☐ være i samsvar med bankens strategiske plan
- ☐ bidra til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med bankens risiko på både kort og lang sikt
- ☐ motvirke høyere risikotakning enn bankens risikotoleranse definert i risikopolicyer og andre styrende dokumenter
- ☐ bidra til at kundenes interesser ivaretas, og at interessekonflikter unngås

Banken har en ordning for overskuddsdeling som gjelder alle ansatte basert på bestemte kriterier. Ekstrabetalingen er en del av en generell, ikke skjønnsmessig fastsatt politikk, som omfatter hele banken og som ikke gir incentiv til å ta risiko på vegne av banken.

Prinsipper for tildeling skal fortrinnsvis besluttes etter regnskapsårets avslutning, basert på prestasjoner gjennom året.

Ordningen er basert på følgende kriterier:

- ☐ Omfatter alle ansatte.
- ☐ Er basert på generelle kriterier og innebærer ikke skjønn i forhold til enkeltansatte.
- ☐ Skal ikke gi incentiveffekt når det gjelder overtagelse av risiko.
- ☐ Skal utgjøre maksimalt 1,5 ganger månedslønn per ansatt, der banken enten kan benytte en lik prosentsats eller et likt beløp for alle ansatte ved beregning av den variable godtgjørelsen. Dersom det benyttes et likt beløp for alle ansatte, skal månedslønnen til den ansatte med lavest lønn legges til grunn ved beregningen

I 2022 er det avsatt 1 MNOK i resultatlønn/bonus.

7.2 Kvantitative opplysninger om godtgjørelser

2022

Banksjef	Lønn m.v.	Annen godtgj.	Pensjonskostnad	Lån og sikk.still.
Espen Eriksen	1 669	154	305	10 498

2022

Ledende ansatte	Lønn m.v.	Annen godtgj.	Pensjonskostnad	Lån og sikk.still.
Marte Cecilie Walker Klæth	288	10	41	4 900
Solfrid Flønes	1 171	25	163	2 725
Terje Wandsvik	986	16	138	5 195

2022

Styret		Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Tor Øystein Mebust		217	3	
Per Grøtte	Til april	50	1	
Odd Gulbrandsen		168	5	
Berit Johannessen	Til april	40		2 763
Maren Elverum Alset		139	3	
Anne Haave	Fra april	80	2	
Steinar Furan		109		3 345
Astrid Jensen		137		372
Per Morten Aunemo	Fra april	62	2	
Veronica Solem Flack		95		2 992

Ingen avtaler gir daglig leder/ledende ansatte, styrets medlemmer eller andre tillitsvalgte særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet/-vervet.